

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/169631,Studia-z-historii-najnowszej-Polski-t-4.html>
12.07.2026, 05:53

Studia z historii najnowszej Polski, t. 4

Autor:

Łatka Rafał

Do pobrania:

[SPIS TRESCI - Studia z historii najnowszej Polski, t. 4 \(pdf, 251.64 KB\)](#)

[Studia z historii najnowszej Polski, t. 4 \(pdf, 12.36 MB\)](#)

Opis

Studia z historii najnowszej Polski, t. 4, red. Rafał Łatka, Warszawa 2022, 280 s., ISBN 978-83-8229-529-0 (druk), ISBN 978-83-8229-530-6 (pdf online)

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

Instytut Pamięci Narodowej od wielu lat wspiera rozwój naukowy młodych historyków z całego kraju, podejmujących w swoich badaniach problematykę związaną z najnowszymi dziejami Polski. Jedną z imprez, które na stałe weszły do jego oferty naukowo-edukacyjnej jest Letnia Szkoła Historii Najnowszej. W dniach 6-11 września 2021 r. w Palczewie koło Warki odbyła się już jej piętnasta edycja, w której udział wzięło siedemnaścioro doktorantów i studentów historii oraz nauk pokrewnych. Była to okazja do wysłuchania wykładów wybitnych badaczy specjalizujących się w historii najnowszej, do przedyskutowania wyników własnych badań w ramach seminarium oraz pogłębienia naukowych kompetencji i praktycznych umiejętności za sprawą specjalistycznych warsztatów. Wśród wykładowców znaleźni się cenieni badacze dziejów Polski m.in.: prof. Piotr Cichoracki, prof. Filip Musiał, dr Łukasz Kamiński, prof. Marek Kornat.

Plonem spotkania i dyskusji w Palczewie są artykuły publikowane w niniejszym tomie. Zostały one ułożone w porządku chronologicznym, a obejmują szerokie spektrum zagadnień z historii najnowszej Polski – począwszy od okresu II RP, przez lata drugiej wojny światowej, aż po okres PRL. Tom składa się z siedemnastu artykułów powstałych w inspiracji do referatów wygłoszonych w czasie obrad Szkoły Letniej, podzielonych na dwie części: lata 1918-1945 i okres komunistycznej dyktatury (z pewnymi akcentami współczesnymi).

W pierwszej części tomu znalazło się 8 tekstów. W pierwszym z nich Jarosław Krasnodębski scharakteryzował pomniki istniejące w Stanisławowie w okresie II RP. Łukasz Zaroda przedstawił sposoby zwalczania masowych wystąpień ludności przez Policję Państwową w latach 1928-1939. Katarzyna Jóźwik nakreśliła polityczną działalność organizacji kobiecych w II Rzeczypospolitej. Natalia Pochroń na podstawie wybranych przykładów prasowych opisała przestępczość kobiet w latach 1918-1939. Dwa kolejne artykuły dotyczą problematyki relacji polsko-żydowskich w okresie okupacji niemieckiej. Marta Kupczewska omówiła pomoc obywateli polskich dla ludności żydowskiej na obszarze przedwojennego województwa wileńskiego, zaś Paweł Kornacki przedstawił eksterminację ludności żydowskiej w Łomży w świetle wybranych relacji. Maria Zima omówiła funkcjonowanie obozu przejściowego w Pruszkowie w świetle najnowszych badań.

Ostatni tekst pierwszej części tomu został przygotowany przez Damiana Marculewicza. Autor podjął w nim temat materialnych strat wojennych i przybliżył, w jaki sposób badać dzisiaj tę problematykę.

Druga część tomu dotyczy okresu rządów komunistów w Polsce oraz zagadnień z zakresu polityki pamięci (polityki historycznej). Tomasz Korban omówił problem restytucji złota monetarnego zagrabionego przez III Rzeszę, przedstawiając stan badań i postulaty badawcze. Konrad W. Rokicki przedstawił funkcjonowanie Centralnej/Wyższej Szkoła Prawniczej im. Teodora Duracza w Warszawie jako alternatywy dla uniwersyteckiego kształcenia prawników. Jerzy Autuchiewicz nakreślił postawy społeczno-polityczne białostockiej inteligencji w latach 1944-1956. Kolejny autor również omówił w swojej analizie problematykę dot. Białostocczyzny, przybliżając kwestie opozycji studenckiej w Białymstoku w latach 1968-1980. Adrian Gendera opisał z kolei działalność franciszkanów osieckich po II wojnie światowej w sferze społecznej. Konrad Majchrzyk zajął się problemem Egzekutywy lubelskiego KW PZPR w latach 1956-1975. Karol Chwastek omówił próby usuwania przewodniczących regionalnych struktur NSZZ „Solidarność” na przykładzie MKR Jastrzębie. Ostatnie dwa teksty dotyczą kwestii z zakresu historii pamięci. Maciej Waleszczyński nakreślił stosunek elit dawnych Państwowych Gospodarstw Rolnych do transformacji ustrojowej, zaś Jan Kujawski przybliżył zagadnienia związane z polityką pamięci, próbując odpowiedzieć na pytanie, czy mamy do czynienia z renesansem kultury narodowej.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Powiązane wiadomości

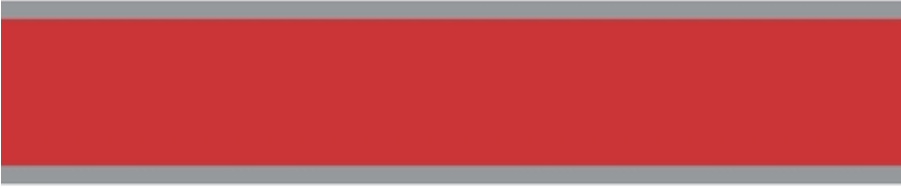


**STUDIA Z HISTORII
NAJNOWSZEJ POLSKI**

TOM 6



Studia z historii najnowszej Polski, t. 6



STUDIA Z HISTORII NAJNOWSZEJ POLSKI

TOM 5



• Studia z historii najnowszej Polski, t. 5

**STUDIA Z HISTORII
NAJNOWSZEJ POLSKI**

TOM 3



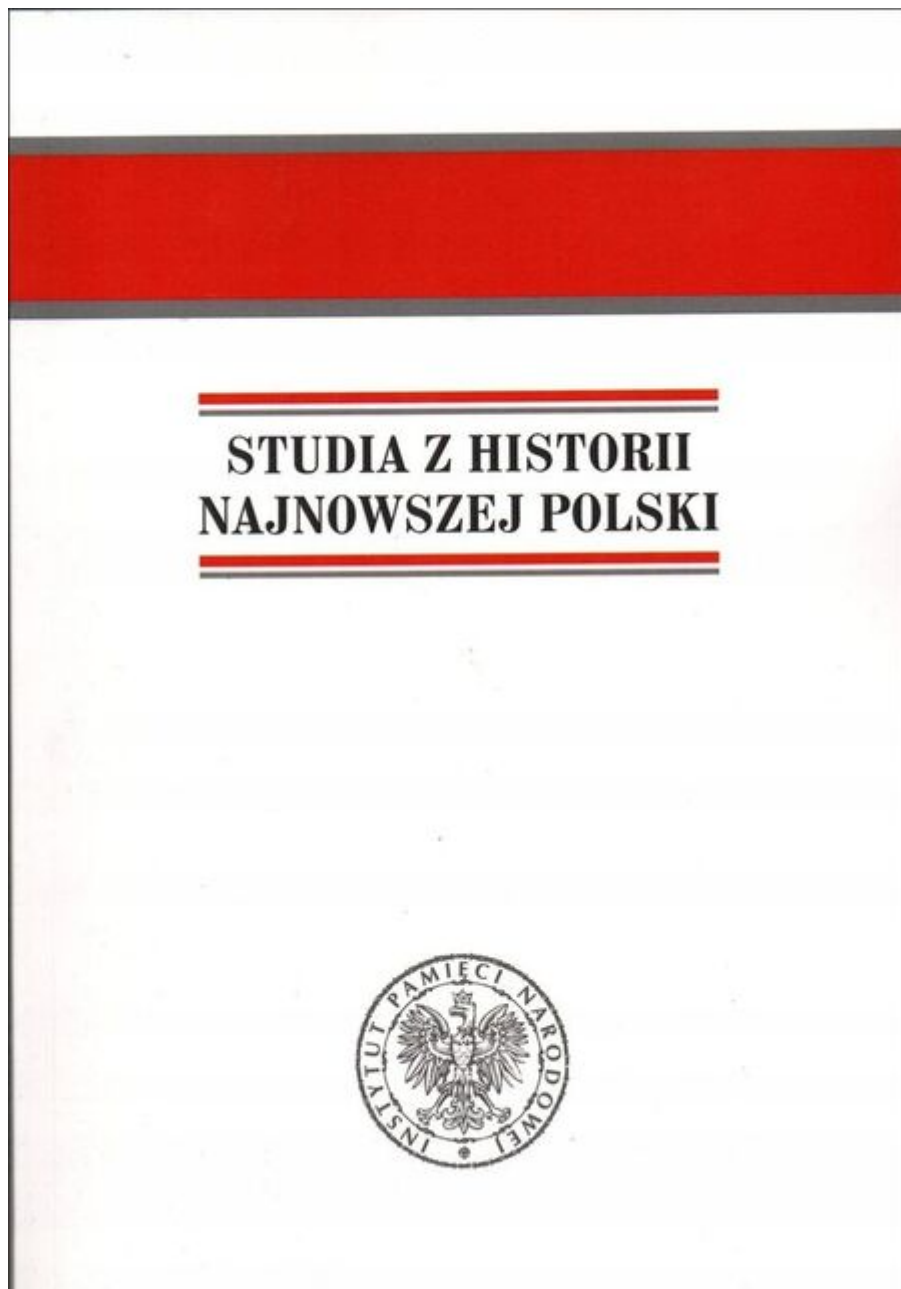
Studia z historii najnowszej Polski, t. 3

**STUDIA Z HISTORII
NAJNOWSZEJ POLSKI**

TOM 2



Studia z historii najnowszej Polski, t. 2



Studia z historii najnowszej Polski

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)



Maria Zima-Marjańska

DURCHGANGLAGER 121 PRUSZKÓW

**Eine Expertise zu seiner Geschichte
und seinem gesetzlichen Status**



Książka

Durchgangslager 121 Pruszków. Eine Expertise zu seiner Geschichte und seinem gesetzlichen Status

[dalej](#)